

ПОЛИТИКА НА ОБЩИНСКА БАНКА АД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНИЯ ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТ КАТО ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Тази политика има за цел да осигури спазването на задълженията на Общинска банка АД при осъществяване на дейността ѝ като инвестиционен посредник и изпълнение на нарежданията на клиентите в най-добър интерес на всеки клиент и постигане на най-добър резултат при сключване на сделки с финансови инструменти, в съответствие със Закона за пазарите на финансови инструменти /ЗПФИ/ и Наредба № 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници / Наредба №38/.

РАЗДЕЛ II КАТЕГОРИИ КЛИЕНТИ. КРИТЕРИИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КАТЕГОРИИТЕ КЛИЕНТИ

Общи разпоредби

Чл.2. При осъществяване на дейността си като инвестиционен посредник Банката прилага различни процедури и правила при изпълнението на клиентски нареждания в зависимост от категорията на клиентите.

Категории клиенти

Чл.3. Клиентите, на които банката предоставя инвестиционни услуги и дейности, се класифицират в една от следните категории:

1. приемлива насрещна страна;
2. професионален клиент;
3. непрофесионален клиент.

Критерии за определяне на категориите клиенти

Приемлива насрещна страна

Чл.4. Съгласно изискванията на ЗПФИ и Наредба №38, Общинска банка АД ще категоризира като “приемливи насрещни страни” клиенти, които са:

- а/ инвестиционни посредници;
- б/ кредитни институции;
- в/ застрахователни дружества /компании/;
- г/ колективни инвестиционни схеми;
- д/ управляващи дружества;
- е/ пенсионни фондове;
- ж/ пенсионно осигурителни дружества;
- з/ други финансови институции;
- и/ лицата по чл.4, ал.1, т.11 и 12 от Закона за пазарите на финансови инструменти;
- к/ правителства на държави;
- л/ държавни органи, които управляват държавен дълг;
- м/ централни банки и международни институции, както и такива субекти от трети държави, ако изрично са поискали да бъдат третирани като такива.

Професионален клиент

Чл.5. Съгласно регулативните изисквания Банката, може да категоризира като професионални клиенти по отношение на всички инвестиционни услуги, инвестиционни дейности и финансови инструменти лицата, посочени в Приложение №1.

Непрофесионален клиент

Чл.6. Всички клиенти, които съгласно ЗПФИ и Наредба № 38 ще бъдат категоризирани като “непрофесионални клиенти” от страна на Банката са клиенти, които не отговарят на изискванията за професионални клиенти по чл.5.

Чл.7. Клиент, който е категоризиран въз основа на предоставената по чл.9 информация като “непрофесионален клиент”, включително държавните органи и частните индивидуални инвеститори, може да бъде определен по негово искане като “професионален”, ако отговаря поне на два от следните критерия:

а) през последната година лицето е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар;

б) стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични депозити, е повече от левовата равностойност на 500 000евро;

в) лицето работи или е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.

Процедури за определяне на категориите клиенти

Чл.8. За класифициране на клиента в категория “приемливи насрещни страни”, лицата по чл.4, в зависимост от предмета на своята дейност, следва да представят на Банката документи за регистрация, включително съответните разрешения или лицензи за извършваната от тях нормативно регулирана дейност, издадени от компетентните държавни органи.

Чл.9. За класифициране на клиента в категория “професионални клиенти”, е необходимо клиентът да предостави информация на Банката относно своя опит и знания в областта на инвестициите като декларира, че отговаря на определени условия чрез попълване на въпросник по образец на Банката /приложение № 2 към настоящата Политика/.

Чл.10. За класифициране на клиента в категория “непрофесионални клиенти”, е необходимо клиентът да предостави информация на Банката относно своя опит и знания в областта на инвестициите като декларира, че не отговаря на определени условия, чрез попълване на въпросник по образец на Банката (Приложение № 2 към настоящите правила)

Процедура за промяна на категорията на клиента

Чл.11. Клиентите по чл.4 и чл.6 могат да поискат да бъдат третираны като професионални клиенти, ако отговарят на условията по чл.7, като отправят писмено искане до банката да бъдат третираны като професионални клиенти общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки.

Чл.12. Всеки субект, определен като приемлива насрещна страна по тази политика и ЗПФИ, може изрично да поиска да не се смята за такава страна изцяло или за конкретна сделка.

Предоставяне на защита в зависимост от категорията на клиента

Чл.13. (1) Обхвата на предоставяната съгласно ЗПФИ и Наредба 38 защита на клиентите се определя в зависимост от категорията, към която принадлежи всеки клиент.

(2) Класификацията на клиентите /определяне на неговата категория по реда на настоящата Политика/ не оказва влияние върху изпълнението на клиентската поръчка по отношение на мястото на нейното изпълнение.

Чл.14. Клиент, който принадлежи към категорията “професионален клиент” или е поискал да бъде третиран като професионален клиент и са спазени изискванията на чл. 11 и чл.12 се ползва с по-малък обем от защиты, а именно:

1. може да му бъде предоставена по-малко информация за дейността на банката като инвестиционен посредник, предоставяните от нея услуги и евентуалните инвестиции /напр. за разходите, свързани с изпълнението на нареждане, комисионите, възнагражденията и таксите, платими на трети лица и сборовете;

2. при оценяването за подходяща услуга на продукт или услуга, банката може да приеме, че клиентът притежава достатъчно знания и опит за разбиране на свързани с него/нея рискове;

3. ако е необходимо да се направи оценка за подходяща услуга на лична препоръка, която е била дадена, Банката може да приеме, че клиентът притежава достатъчно опит и знания, за да разбере свързаните с нея рискове, както и че е в състояние да поеме финансово евентуалните рискове, свързани с неговите инвестиционни цели;

4. когато Банката изпълнява задължението си за „най-добро изпълнение”, не се изисква да поставя общата себестойност на транзакцията на първо място като най-важен фактор за постигането на „най-добро изпълнение” за клиента;

5. банката не е длъжна да информира клиента за съществени трудности, свързани с правилното и бързо изпълнение на дадените поръчки;

6. ако банката предоставя регулярни извлечения с информация за транзакциите на клиента, не се изисква същите да се предоставят толкова често, колкото при непрофесионални клиенти.

7. в случай че Банката бъде обявена в несъстоятелност или не може да изпълни задълженията си поради причини, пряко свързани с нейното финансово състояние, клиентът не се ползва от правото на обезщетение за загуби от Фонда за гарантиране на инвеститорите съгласно Закона за публичното предлагане на ценни книжа и останалите приложими нормативни актове.

Чл.15. (1) Банката осигурява по-висока степен на защита за клиент по чл.6 по негово искане, когато клиентът прецени, че не може правилно да оцени и управлява рисковете, свързани с инвестирането във финансови инструменти.

(2) По-високата степен на защита по ал. 1 се предоставя въз основа на писмено споразумение между банката и клиента, в което изрично се посочват конкретните услуги, дейности, сделки, финансови инструменти или други финансови продукти, във връзка с които на клиента ще се осигурява по-висока степен на защита.

Чл.16. По-високата степен на защита по чл. 15 осигурява на клиента, че няма да се смята за професионален клиент и спрямо същия ще се прилагат всички защити в предвидения от закона обем, като:

1. Банката предоставя на клиента пълна информация за дейността си, за предоставяните инвестиционни услуги и евентуалните инвестиции /напр. за разходите, свързани с изпълнението на нареждането на клиента, комисионите, такси за мястото на изпълнение, такси за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнагражденията, платими на трети лица, комисионната на банката и разходите за изпълнение на нареждането на всяко от възможните места за изпълнение/;

2. предоставяне на информация /списък/ на местата на изпълнение, на които се разчита в най-голяма степен за постигане на най-добро изпълнение на нареждания на клиенти, както и на местата, където могат да бъдат съхранявани предоставените на банката пари и/или финансови инструменти;

3. ако банката предоставя регулярни извлечения с информация за транзакциите на клиента, същите се предоставят по-често, отколкото при професионални клиенти.

4. в случай че Банката бъде обявена в несъстоятелност или не може да изпълни задълженията си поради причини, пряко свързани с нейното финансово състояние, клиентът се ползва от правото да бъде обезщетен от Фонда за компенсиране на инвеститорите до предвидените в Закона за публичното предлагане на ценни книжа размери, независимо от схемата за удовлетворяване на кредиторите.

РАЗДЕЛ III

ОЦЕНКА ЗА ПОДХОДЯЩА УСЛУГА

Критерии за определяне на рисковия профил на клиент

Чл.17. (1) При предоставяне на инвестиционни услуги Банката определя рисковия профил на всеки свой клиент на основата на предоставената от него информация за инвестиционните му цели (включително информация за периода от време, в който клиентът желае да държи инвестицията, неговите предпочитания по отношение на поетия риск, рисковия му профил и целите на инвестицията), финансово състояние (включително, по преценка на Банката, информация за източниците и размера на постоянните приходи, активите, включително ликвидни активи, инвестиции и недвижима собственост, както и редовни финансови задължения), опит и готовност да рискува. Посочената информация е необходима на Банката за установяването на съществените факти относно клиента и дава разумни основания на последната да счита, отчитайки същността и обхвата на предлаганата услуга, че сделката, която ще бъде препоръчана или ще бъде сключена отговаря на следните критерии:

1. отговаря на инвестиционните цели на клиента;
2. клиентът има финансовата възможност да понесе всички свързани инвестиционни рискове, съвместими с неговите инвестиционни цели;
3. клиентът има необходимия опит и познания, за да разбере рисковете, свързани със сделката или с управлението на неговия портфейл.

(2) Банката приема, че по отношение на продуктите, сделките и услугите, предлагани на професионален клиент, последният притежава необходимия опит и познания за да разбере рисковете, свързани със сделката или с управлението на неговия портфейл и има финансовата възможност да понесе всички свързани инвестиционни рискове, съвместими с неговите инвестиционни цели.

(3) Когато при предоставяне на инвестиционна консултация или управление на портфейл Банката не е събрала изискуемата информация и/или клиентът е отказал да предостави изцяло или частично исканата информация, Банката няма право да препоръчва инвестиционни услуги или финансови инструменти на клиента.

Ред за извършване на оценка за инвестиционна услуга

Чл.18. (1) Банката извършва оценка за подходяща услуга въз основа на въпросник /Приложение № 3 към настоящата политика/. Оценката се извършва преди сключване на договор за управление на портфейл или договор за инвестиционна консултация, а във всички останали случаи при подаване на нареждане.

(2) Когато при предоставяне на инвестиционна консултация или управление на портфейл Банката не е събрала изискуемата информация по ал.1, тя няма право да препоръчва инвестиционни услуги или финансови инструменти на клиента или потенциалния клиент или да сключва договор за управление на портфейл.

(3) Ако въз основа на получената по ал. 1 информация банката прецени, че предлаганата инвестиционна услуга няма да е подходяща, тя предупреждава за това писмено клиента, съответно потенциалния клиент. Уведомлението до клиента се изготвя от брокера, приел информацията от клиента. Банката изпълнява такива нареждания, при предпоставката че клиентът изрично писмено заяви, че е запознат с обстоятелството, че наредената от него сделка не отговаря на определения му рисков профил и въпреки това желае нейното сключване.

Изключения

Чл. 19. (1) Не се извършва оценка за подходяща услуга при договори за приемане и предаване на нареждания във връзка с един или повече финансови инструменти,

включително посредничество за сключване на сделки с финансови инструменти и/или изпълнение на нареждания за сметка на клиенти, ако:

1. предмет на услугите са акции, които са допуснати до търговия на регулиран пазар или на еквивалентен пазар на трета държава съгласно списък на Европейската комисия, облигации или други дългови ценни книжа, с изключение на тези облигации или други дългови ценни книжа, които закрепят деривативен инструмент, инструменти на паричния пазар, дялове на колективни инвестиционни схеми и други некомплексни финансови инструменти;

2. услугата се предоставя по инициатива на клиента или на потенциален клиент;

3. клиентът или потенциалният клиент е уведомен писмено, че инвестиционният посредник няма да спазва задължението да извърши оценка за подходяща услуга ;

4. инвестиционният посредник спазва изискванията за третиране на конфликт на интереси.

5. когато инвестиционната услуга се предлага като част от финансов продукт, който се регулира от правото на Европейската общност или от общи европейски стандарти във връзка с кредитни институции или потребителски кредити относно оценка на риска за клиентите и/или изискванията за предоставяне на информация.

Чл.20. Банката се ръководи от предоставената от нейните клиенти или потенциални клиенти информация, освен ако знае или е трябвало да знае, че информацията е неточна, непълна или неактуална.

РАЗДЕЛ IV

ВИДОВЕ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ. МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНИЯ.

Видове финансови инструменти

Чл. 21. (1) Финансовите инструменти, предмет на регулиране от ЗПФИ и наредба №38, са:

1. ценни книжа – прехвърлими права, регистрирани по сметки в Централния депозитар, а за държавните ценни книжа – регистрирани по сметки в Българската народна банка или в поддепозитар на държавни ценни книжа, или в чуждестранни институции, извършващи такива дейности /безналични ценни книжа/, или документи, материализиращи прехвърлими права /налични ценни книжа/, които могат да абъдат търгувани на капиталовия пазар, с изключение на платежните инструменти;

2. инструменти, различни от ценни книжа:

а) инструменти на паричния пазар – инструменти, които обичайно се търгуват на паричния пазар, като краткосрочни държавни ценни книжа „съкровищни бонове/, депозитни сертификати и търговски ценни книжа, с изключение на платежните инструменти;

б) дялове на предприятия за колективно инвестиране;

в) опции, фючърси, суапове, форуърдни договори с фиксиран лихвен процент и други деривативни договори върху ценни книжа, валута, лихвени проценти, доходи или други деривативни инструменти, индекси или финансови показатели, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез доставка или чрез парично плащане;

г) опции, фючърси, суапове, форуърдни договори с фиксиран лихвен процент и други деривативни договори върху стоки, задълженията по които трябва да бъдат изпълнени чрез парично плащане или задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане по искане на една от страните (извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора);

д) опции, фючърси, суапове и други деривативни договори върху стоки, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез доставка, когато те се търгуват на регулиран пазар и/или на многостранна система за търговия;

е) опции, фючърси, суапове, форуърдни договори и други деривативни договори върху стоки, извън посочените по буква "д", задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез доставка, които не са търговски ценни книжа и които съгласно чл. 38, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1287/2006 на Комисията имат характеристиките на други деривативни финансови инструменти в зависимост от това дали подлежат на клиринг и сетълмент, включително чрез признати клирингови къщи, или се използват като обезпечение при маржин покупки или къси продажби;

ж) деривативни финансови инструменти за прехвърляне на кредитен риск;

з) договори за разлики;

и) опции, фючърси, суапове, форуърдни договори с фиксиран лихвен процент, както и всякакви други деривативни договори във връзка с изменения на климата, товарни тарифи, цени на квоти за търговия с емисии, проценти на инфлация и други официални икономически статистически показатели, задълженията по които трябва да бъдат изпълнени чрез парично плащане или задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане по искане на една от страните (извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора), както и всякакви други деривативни договори, свързани с активи, права, задължения, индекси и показатели извън посочените по този член, които имат характеристиките на другите деривативни финансови инструменти в зависимост от това дали се търгуват на регулиран пазар, подлежат на клиринг и сетълмент, включително чрез признати клирингови къщи, или се използват като обезпечение при маржин покупки или къси продажби, както и деривативните договори съгласно чл. 38, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1287/2006 на Комисията.

(2) За целите на настоящата политика финансовите инструменти със сходна структура образуват един клас и инструментите от един клас ще се третират еднакво.

Основни класове финансови инструменти, според техния емитент

Чл.22 Банката сключва сделки за своя или чужда сметка при спазване изискванията на настоящите Правила и указанията на клиента със следните основни класове финансови инструменти, в зависимост от техния емитент:

1. корпоративни акции, емитирани от местни лица;
2. корпоративни акции, емитирани от чуждестранни лица;
3. регистрирани права /производни права на книжа по т. 1 и/или 2/
4. облигации, емитирани от местни лица;
5. облигации, емитирани от чуждестранни лица;
6. инвестиционни ценни книжа
7. сертификати за участие
8. варианти
9. деривативи

Видове места за изпълнение на клиентски нареждания

Чл.23. (1) Място на изпълнение на клиентско нареждане е регулиран пазар, многостранна система за търговия, систематичен участник или маркет мейкър или друг доставчик на ликвидност или други лица, което изпълнява сходни на изброените функции, както и подобни публични или частно правни институции извън република България, при което се прилага законът на чужда държава или правилата на чуждестранна институция.

(2) Местата за изпълнение на поръчки на клиенти, използвани от Банката, както и лицата, с които Банката има споразумения за изпълнение на инвестиционни услуги и дейности са посочени в Приложение № 4 към настоящата Политика.

(3) Банката ще преглежда и актуализира Приложение № 4 всяка година.

Чл.24. (1) За целите на настоящата Политика Банката може да изпълнява клиентските нареждания на нерегулиран пазар /извънборсов пазар/ и регулиран пазар.

/2/ При подготвянето на настоящата Политика Банката е взела под внимание и е направила оценка предимно на ргулираните пазари, на които е допусната за търговия.

Определяне на място за изпълнение

Чл. 25 (1) Банката определя мястото за изпълнение на клиентско нареждане като взема под внимание:

1. вида на финансовите инструменти;
2. къде съответните финансови инструменти, предмет на поръчката се търгуват в значителни обеми;
3. има ли Банката директен достъп до тези пазари или трябва да използва услугите на трети лица, допуснати до участие на съответния пазар.

(2) Банката ще предпочита места на изпълнение където има директен достъп, освен ако изпълнение на поръчката на такова място няма да бъде в най-добър интерес на клиента. За отделни финансови инструменти, които не могат да бъдат включени в определен клас активи, банката трябва да получи инструкции от клиента относно мястото на изпълнение.

(3) Банката използва посредници, в случаи в които няма директен достъп до определен пазар. Банката си сътрудничи с различни посредници, на основата на сключени с тях договори, като за да осигури условия за изпълнение, които да са в най-добър интерес за клиентите, Банката на регулярна основа ще извършва преглед на избраните към дадения момент посредници.

Място на изпълнение според вида на финансовите инструменти

Чл.26. (1) Когато емитенти на ценните книжа, които са предмет на поръчката на клиента, са местни лица или ценните книжа се търгуват на български регулиран пазар, Банката като член на Българска фондова борса АД /БФБ АД/, изпълнява поръчките и сключва сделките от името на клиента чрез БФБ.

(2) Когато емитенти на ценните книжа, които са предмет на поръчката на клиент, са чуждестранни лица или ценните книжа се търгуват на чуждестранен регулиран пазар, Банката сключва сделките от името на клиента, като ползва услугите на трети лица, допуснати до участие на съответния регулиран пазар при прилагане на съответния чужд закон и правила на мястото на изпълнение.

(3) Ако клиентът не е дал изрично указание за обратното Банката ще предпочете изпълнение на подадено нареждане на регулиран пазар пред нерегулиран пазар.

Предимства и недостатъци на регулиран пазар

Чл.27. (1) Банката оценява като най-подходящо място за изпълнение на клиентска поръчка съответен регулиран пазар, където инструментите са допуснати за търговия поради следните основни причини:

1. Използва и автоматизирана система за търговия, проектирана по начин, осигуряващ максимална прозрачност на пазара, равнопоставеност на пазарните субекти и незабавно оповестяване на цените.

2. Като основен метод на търговия е определен откритият насрещен аукцион, при който поръчките за покупка и продажба се въвеждат в електронна система за търговия от брокерите, а сделките се сключват автоматично от системата, спазвайки приоритетите цена и време на въвеждане на поръчката, според правилата на организация на пазара.

3. Клиентските поръчки имат приоритет при изпълнение пред поръчките за собствена сметка. Всяка сделка, сключена или регистрирана на борсата, се приключва при спазването на принципа "доставка срещу плащане", т. е. прехвърлянето на ценните книжа е едновременно и взаимосвързано с плащането по нея.

4. Регулираните пазари обичайно създават и управляват Гаранционен фонд за гарантиране на плащанията по сделки, сключени на борсата. Основен принцип при управлението на средствата на фонда е отчитането и избягването на риска.

5. Поддържат актуална финансова и друга информация, относно емитентите и емисиите финансови инструменти, допуснати за търговия;

(2) Регулираните пазари нямат съществени недостатъци, поради които се препоръчват като подходящо място за изпълнение на клиентско нареждане.

Предимства и недостатъци на нерегулирания пазар:

Чл. 28 (1) Предимствата на нерегулираните пазари са:

1. пряко договаряне между участниците на пазара;
2. голямо разнообразие от финансови инструменти, които не се търгуват на регулиран пазар.

(2) Основните недостатъци на нерегулирания пазар са:

1. липса на прозрачност на пазара при сключване на сделки и равнопоставеност на пазарните субекти;
2. липса на надеждна и пълна информация, относно постигнати цени на сделките.

РАЗДЕЛ V

ФАКТОРИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕЖДАНЕ В НАЙ- ДОБЪР ИНТЕРЕС НА КЛИЕНТА

Фактори при изпълнение на нареждане

Чл.29. (1) Банката изпълнява нареждането на клиента в най-добър негов интерес.

(2) Банката е длъжна преди изпълнение нареждането на клиент да положи всички разумни усилия и да установи:

- най-добрата за клиента цена съгласно условията на нареждането;
- размер на разходите за изпълнение на нареждането;
- вероятността за изпълнение;
- всички други обстоятелства, свързани с изпълнението на нареждането

(3) При конкретни инструкции от страна на клиента банката изпълнява поръчката, следвайки тези инструкции. В този случай инструкциите на клиента дерогират правилата на тази Политика, за което Клиентът се счита уведомен с подписване на договор с Банката, в който декларира, че приема настоящата Политика.

(4) Банката е изпълнила задължението си да действа за постигане на най-добър резултат за своите клиенти, ако е изпълнила нареждането или специфичен аспект на нареждането, следвайки специални инструкции на клиента

(5) Банката не носи отговорност, ако точно и добросъвестно е изпълнила клиентско нареждане, следвайки установените в него параметри на сделката. Рискът и последиците от изпълнението на такива нареждания остават изцяло за сметка, на риск и отговорност на клиента.

Цена

Чл.30. (1) Цената на изпълнение на нареждането зависи обикновено от броя на участниците на пазара, от поведението на маркетмейкърите и организацията на регулирания пазар, на които се търгуват съответните финансови инструменти.

(2) Оценката за най-добро изпълнение на клиентските поръчки не се определя единствено с определянето на най-добра цена за клиента, а следва да се вземат предвид и всички посочени в чл. 29, ал. 2 фактори. Ако за дадена сделка с финансови инструменти се установи, че не е сключена на най-добрата възможна цена, предлагана на пазара към момента на сключването ѝ, това не означава нарушаване на изискването за най-добро изпълнение на клиентско нареждане.

Разходи

Чл.31.(1) За предоставяните инвестиционни услуги Банката събира такси и комисионни, определени на основание Тарифата за лихвите, таксите и комисионите, които Общинска банка АД прилага по операциите си (Тарифата), освен ако в сключения

с клиента договор не е посочено друго. Всички разходи, свързани с изпълнение на клиентско нареждане, включително, но не само таксите за мястото на изпълнение на нареждането, такси за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнаграждения, платими на Банката или трети лица, свързани пряко с изпълнение на нареждането, са отразени в комисионата на Банката, която се събира след изпълнение на клиентското нареждане.

(2) При директно изпълнение на поръчки на фондова борса /регулиран пазар/, разходите включват разходите направени от трети лица /фондови борси, водещи брокери/ маркет-мейкъри активни на фондовите борси- включително разходите за централни съконтрагенти, както и участници, свързани със сетълмента на поръчките), както и разходи за достъп до съответния пазар.

(3) При изпълнение на поръчката чрез посредник, когато Банката няма достъп до съответното място на изпълнение, разходите включват освен тези по предходните алинеи и тези на посредника.

Скорост на изпълнение

Чл.32. Скоростта на изпълнение на дадено клиентско нареждане зависи от организацията на търговия на съответния пазар, определени в правилата му и приложимото законодателство.

Вероятност за изпълнение и сетълмент

Чл.33. (1) Вероятността дадена поръчка да бъде изпълнение на даден регулиран пазар или многостранна система за търговия, се определя до голяма степен от ликвидността на финансовите инструменти, предмет на клиентско нареждане на съответното място.

(2) Под вероятност за сетълмент, Банката визира риска от проблемен сетълмент при прехвърляне на финансовите инструменти, което от своя страна може да има негативен ефект върху доставянето или плащането.

Вид и обем на поръчката

Чл.34. Банката прави разграничение според размера на поръчката, ако той оказва влияние върху избора на място за нейното изпълнение, цената и разходите.

Разделяне и обединяване на поръчки

Чл.35. При изпълнение на клиентски поръчки, Банката не обединява и разделя подадените нареждания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. "Многостранна система за търговия" е многостранна система, организирана от инвестиционен посредник или пазарен оператор, която комбинира насрещни нареждания на трети лица за покупка и продажба на финансови инструменти в рамките на системата и въз основа на правила, които не дават възможност за преценка при комбиниране на насрещните нареждания, и когато това комбиниране води до сключването на сделка в съответствие с разпоредбите на глава трета, раздел IV.2 от Закона за пазарите на финансови инструменти.

2. "Систематичен участник" е инвестиционен посредник, който на организирана, периодична и на систематична основа търгува за собствена сметка с финансови инструменти, като изпълнява клиентски нареждания извън регулирания пазар или многостранната система за търговия.

3. "Маркет-мейкър" е лице, което присъства трайно на финансовите пазари с цел да търгува за собствена сметка чрез закупуване и продажба на финансови инструменти срещу свои собствени средства по определени от него цени.

4. "Опция" е деривативен финансов инструмент, който изразява правото за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата.

5. "Фючърс" е деривативен финансов инструмент, който изразява правото и задължението за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена на определена дата.

6. "Договори за разлики" са деривативен финансов инструмент, който изразява правото за получаване, съответно задължението за заплащане, на разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

1. Тази политика е приета на основание чл.30, ал.2 от Закона за пазарите на финансови инструменти с решение на Управителния съвет на Общинска банка АД по протокол № 45 от 22.11.2007г. и влиза в сила от 22.11.2007г.

**Приложение № 1 към чл.5 от
Политика на Общинска банка АД за
изпълнение клиентски нареждания
при осъществяване на дейност като
инвестиционен посредник**

1. Лица, за които се изисква издаването на разрешение за извършването на дейност на финансовите пазари или чиято дейност на тези пазари е регулирана по друг начин от националното законодателство на държава членка на Европейския съюз, независимо от това дали е съобразено с Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, както и лица, получили разрешение за извършване на тези дейности или по друг начин регулирани от законодателството на трета държава, както следва:

- а) кредитни институции;
- б) инвестиционни посредници;
- в) други институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;
- г) застрахователни дружества (компани);
- д) предприятия за колективно инвестиране и техните управляващи дружества;
- е) пенсионни фондове и пенсионноосигурителните дружества;
- ж) лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или деривативни финансови инструменти върху стоки;
- з) юридически лица, които предоставят инвестиционни услуги или извършват инвестиционни дейности, които се изразяват единствено в търгуване за собствена сметка на пазарите на финансови фючърси или опции или други деривативни финансови инструменти на паричния пазар единствено с цел хеджиране на позиции на пазарите на деривативни финансови инструменти, или които търгуват за сметка на други участници на тези пазари, или определят цени за тях и които са гарантирани от клирингови членове на същите пазари, когато отговорността за изпълнението на договорите, сключени от такива лица, се поема от клирингови членове на същите пазари;
- и) други институционални инвеститори.

2. Големи предприятия, които отговарят поне на две от следните условия:

- а) балансово число - най-малко левовата равностойност на 20 000 000 евро;
- б) чист оборот - най-малко левовата равностойност на 40 000 000 евро;
- в) собствени средства - най-малко левовата равностойност на 2 000 000 евро.

3. Национални и регионални органи на държавната власт, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и наднационални институции като Световната банка, Международният валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка и други подобни международни организации.

Други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други финансови трансакции.

**Приложение №2 към чл.9 и чл. 10 от
Политика на Общинска банка АД за
изпълнение на клиентски нареждания
при осъществяване на дейност като
инвестиционен посредник**

Съгласно регулативните изисквания на MiFID, ЗПФИ и Наредба №38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници, ИП ОБЩИНСКА БАНКА АД е задължена да категоризира своите клиенти и да ги уведоми за тяхната категоризация, с оглед на което, моля отговорете на следните въпроси, както следва :

1. КЛИЕНТ / ФИРМА/ ОРГАНИЗАЦИЯ / ОБЩИНА - /моля подчертайте вярното/

ИМЕ НА КЛИЕНТА.....
ДАННИ : /ЕГН, №на л.карта, за фирми – Булстат, № на решение за вписване в търговския регистър, Актуално състояние/.....

АДРЕС:.....

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:/ данни за представляващите фирмата лица, телефон, е-адрес/.....

2. ПРОФЕСИЯ, ОБРАЗОВАНИЕ

ПРОФЕСИЯ...../опишете/

ОБРАЗОВАНИЕ начално средно висше отказвам да предоставя данни

2. Юридическото лице, което представлявате, попада ли в някоя от посочените по-долу категории?

ДА НЕ

а/ кредитна институция;

б/ инвестиционни посредници;

в/ други институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;

г/ застрахователни дружества;

д/ предприятия за колективно инвестиране и управляващи дружества;

е/ пенсионни фондове и пенсионноосигурителни дружества;

ж/ лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или деривативни финансови инструменти върху стоки;

з/ юридически лица, които предоставят инвестиционни услуги или извършват инвестиционни дейности, които се изразяват единствено в търгуване за собствена сметка на пазарите на финансови фючърси или опции или други деривативни финансови инструменти на паричния пазар единствено с цел хеджиране на позиции на пазарите на деривативни финансови инструменти, или търгуват за сметка на други участници на тези пазари, или определят цени за тях и които са гарантирани от клирингови членове на същите пазари, когато отговорността за изпълнението на договорите, сключени от такива лица, се поема от клирингови членове на същите пазари;

и/ други институционални инвеститори;

или

к/ национални и регионални органи на държавната власт, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и наднационални институции като Световна банка, МВФ, ЕИБ, ЕЦБ и други подобни международни организации,;

л/ други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, вкл. лица, които извършват секюритизация на активи или други финансови трансакции.

заб.: моля оградете съответната буква

3. Какъв е размера на балансовото число към последния съставен финансов отчет на юридическото лице, което представлявате:

в размер по-малък от левовата равностойност на 20 000 000 евро;

в размер по-голям от левовата равностойност на 20 000 000 евро;

4. Какъв е размера на чистия оборот за период от последните 12 месеца на юридическото лице, което представлявате:

в размер по-малък от левовата равностойност на 40 000 000 евро;

в размер по-голям от левовата равностойност на 40 000 000 евро;

4. Какъв е размера на собствените средства към датата на попълване на настоящия въпросник на юридическото лице, което представлявате:

- в размер по-малък от левовата равностойност на 2 000 000 евро;
- в размер по-голям от левовата равностойност на 2 000 000 евро;

Дата :.....

Клиент.....

НА ОСНОВАНИЕ ПРЕДОСТАВЕНАТА ОТ КЛИЕНТА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ НЕЯ, ИП “ОБЩИНСКА БАНКА” АД МОЖЕ ДА ПРИЕМЕ, ЧЕ :

клиентът може да бъде категоризиран като /отбелязва се вярното/ :

- непрофесионален;
- професионален;

Дата .....

Брокер .....

Уведомен съм, че въз основа на предоставената от мен информация към категоризиран като професионален/непрофесионален клиент.

Дата .....

Клиент .....

ИСКАНЕ

Уведомен съм, че съм категоризиран като като **непрофесионален** клиент от страна на ИП ОБЩИНСКА БАНКА АД и с настоящето искам промяна в категоризацията за придобиване на статут на **професионален клиент**. Декларарим, че отговарям на следните два критерии :

- през последната година съм/представляваното от мен юридическо лице е сключвало средно за тримесечие по 10 /десет/ сделки със значителен обем на съответен пазар на финансови инструменти;
- стойността на притежавания от мен/представляваното от мен юридическо лице инвестиционен портфейл, включително и паричните депозити в него е над левовата равностойност на 500 000 евро;
- работя и/или съм работил във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания по съответните сделки или услуги.

Дата :.....

Клиент.....

НА ОСНОВАНИЕ ПРЕДОСТАВЕНАТА ОТ КЛИЕНТА ИНФОРМАЦИЯ , ИП “ОБЩИНСКА БАНКА” АД МОЖЕ ДА ПРИЕМЕ, ЧЕ :

- клиентът може да бъде категоризиран като професионален;
- няма основание да бъде променена категорията на клиента;

Дата .....

Брокер .....

Дата :.....

Клиент.....

Приложение №3 към чл.18 от
Политика на Общинска банка АД
за изпълнение на клиентски
нареждания при осъществяване на
дейност като инвестиционен
посредник

ИНФОРМАЦИЯ ОТ КЛИЕНТ СЪГЛАСНО ЧЛ. 28 ОТ ЗАКОН ЗА ПАЗАРИТЕ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ФИНАНСОВИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ, ИНВЕСТИЦИОННИ ЦЕЛИ, ЗНАНИЯ И ОПИТ НА КЛИЕНТ.

В изпълнение на изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти /в сила от 01.11.2007г./ и Наредба №38 /в сила от 01.11.2007г./, преди обвързване с Договор по повод извършване на дейност като инвестиционен посредник, ОБЩИНСКА БАНКА АД трябва да изиска от клиентите си да предоставят подробна информация за техните знания, опит, инвестиционни цели, готовност за поемане на риск, с оглед последваща преценка за подходяща инвестиционна услуга.

Въпреки че предоставянето на описаните по-долу данни е доброволно, Банката препоръчва попълването на анкетата, с цел по-ясна преценка дали инвестиционната услуга или инвестиционен продукт ползвани от клиент са подходящи за него.

В случай че предоставената на Банката информация е недостатъчна може да възникнат законови ограничения при предоставяне на определен вид инвестиционна услуга или консултация. Съществува законово изискване да бъдем информирани ако настъпят съществени промени в предоставената от Вас информация.

1. КЛИЕНТ / ФИРМА/ ОРГАНИЗАЦИЯ / ОБЩИНА - /моля подчертайте вярното/

ИМЕ НА КЛИЕНТА.....
 ДАННИ : /ЕГН, №на л.карта, за фирми – Булстат, № на решение за вписване в търговския регистър, Актуално състояние/.....

АДРЕС:.....

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:/ данни за представляващите фирмата лица, телефон, e-адрес/.....

2. ПРОФЕСИЯ, ОБРАЗОВАНИЕ

ПРОФЕСИЯ...../опишете/

ОБРАЗОВАНИЕ начално средно висше отказвам да предоставя данни

3. ПОЗНАНИЯ И ОПИТ.

Имате ли познания и опит в описаните дейности? /пояснете/

Нива на риск	Познания	Брой транзакции За една година /от-до/	Средна сума на сделка /от – до/ в хил.лв.	Попълва се от Клиента при отказ от подаване на информация
	да не	1-10, 11-20, >20 друго	1-5, 5-20 ,>20, друго	

1. Държавни ценни книжа	☐ отказвам данни;
2. Облигации, дългови книжа	☐ отказвам данни;
3. Инвестиционни фондове	☐ отказвам данни;
4. Варанти/права	☐ отказвам данни;
5. Опции, фючърси	☐ отказвам данни;
6. Валутни суапове	☐ отказвам данни;
7. Опции в/у индекс от акции	☐ отказвам данни;
8. Лихвени опции	☐ отказвам данни;
9. Деривати върху стоки	☐ отказвам данни;
10. Акции/дялове на регулиран пазар	☐ отказвам данни;
11. Акции /дяловеизвън регулиран пазар	☐ отказвам данни;
12. Фондове за недв. имущество	☐ отказвам данни;
13. Фондове за хеджиране	☐ отказвам данни;
14. Структурирани продукти	☐ отказвам данни;
15. Валутни суапове	☐ отказвам данни;
16. Валутни опции	☐ отказвам данни;
17. Лихвени суапове	☐ отказвам данни;
18. Кръстосани курсове	☐ отказвам данни;
19. Инструменти от паричен пазар	☐ отказвам данни;
20. Други	☐ отказвам данни;

4. ИЗПОЛЗВАНИ ФИНАНСОВИ УСЛУГИ В ПРЕХОДЕН ПЕРИОД.

Коя от изброените финансови услуги сте използвали преди? /опишете/

- изпълнение на нареждания изцяло по моя инициатива и преценка;
- инвестиционна консултация, препоръка, инвестиционно изследване изготвени от ИП;
- доверително управление;
- никаква;
- отказвам информация.

5. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ.

5.1 ФИНАНСОВИ АКТИВИ /сумарно описание на финансови активи, авоари по сметки, депозити, ликвидни активи/

- до 100 000 лева;
- до 500 000 лева;
- до 1 000 000 лева;
- над 1 000 000 лева;
- отказвам информация.

5.2. ДРУГИ АКТИВИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НЕДВИЖИМО ИМУЩЕСТВО.

- до 100 000 лева;
- до 500 000 лева;
- до 1 000 000 лева;
- над 1 000 000 лева;
- отказвам информация.

5.3. ИНФОРМАЦИЯ ОТ ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА/ФИРМИ.

ПРИХОДИ :

- годишна печалба след данъчно облагане.....
- размер на собствените средства.....
- годишен оборот.....
- балансово число.....
- предмет на дейност.....
- отказвам информация.....

5.4. ИНФОРМАЦИЯ ОТ ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

ПРИХОДИ – Източници :

- заплата;
- самонаето/самоосигурено лице;
- приходи от наем на движимо/недвижимо имущество;
- приходи от лихви, дивиденди, дялови участия, застраховки;
- други източници;
- отказвам информация.

РЕГУЛЯРНИ МЕСЕЧНИ ПРИХОДИ:

- до 1000 лева;
- до 5000 лева;
- до 10 000 лева;
- над 10 000 лева;
- отказвам информация.

6. ИНВЕСТИЦИОННИ ЦЕЛИ

6.1. ПРИ ОПЕРАЦИИ С ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ КЛИЕНТЪТ ИМА СЛЕДНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ЦЕЛИ :

- по-висока ликвидност;
- печалба в кратък срок от време /спекулативна печалба/;
- оптимизация на активите;
- хеджиране на вече придобити активи или открити позиции;

отказвам информация.

6.2. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ ВЪВ ВРЕМЕТО :

- до 1 година;
- до 3 години;
- до 5 години;
- над 5 години;
- отказвам информация.

6.3. ГОТОВНОСТ ЗА ПОЕМАНЕ НА РИСК:

Информацията може да укаже склонността на клиента да рискува и понесе риск.

Отговорете кой от следните текстове отговаря най-точно на степента Ви на поносимост към риск:

- консервативен – предпочитам инвестиции с много ниско ниво на риск, по-важна е степента на защита на инвестираните средства;
- склонен към риск – с оглед постигане на по-висока доходност от инвестициите си имам готовност да понеса риск, дори да приема загуба на средства при инвестиране в определени финансови инструменти;
- спекулативно настроен – с оглед достигане на максимална възвръщаемост на инвестираните средства, имам готовност да инвестирам във финансови инструменти с високорисков характер, съзнавам и приемам вероятността от значителна загуба на средства вследствие на направени инвестиции;
- отказвам информация.

7. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ОТ КЛИЕНТ.

- разбирам, че Банката не може да направи точна оценка за подходяща услуга/или сделка с финансови инструменти, ако информацията предоставена от мен е непълна или неточна;
- разбирам значението на представената в този документ информация, но отказвам да предоставя данни за моите знания, опит, финансово състояние, готовност и склонност към риск,
- разбирам, че евентуалните инвестиционни съвети от страна на Банката ще бъдат съобразени с посочената информация и ако тя не е актуална или непълна, съветите може да се окажат неподходящи;
- съзнавам че доходност не може да бъде гарантирана, съзнавам вероятността от реализиране на загуби

ДАТА.....

ПОДПИС ...../клиент/

Подпис...../служител от Банката/

НА ОСНОВАНИЕ ПРЕДОСТАВЕНАТА ОТ КЛИЕНТА ИНФОРМАЦИЯ, ИП “ОБЩИНСКА БАНКА” АД МОЖЕ ДА ПРИЕМЕ, ЧЕ :

- сделка/сделки с финансови инструменти, инвестиционни продукти, оказване на инвестиционни услуги и/или предоставяне на инвестиционни съвети са подходящи за клиента;
- сделка/сделки с финансови инструменти, инвестиционни продукти, оказване на инвестиционни услуги и/или предоставяне на инвестиционни съвети не са подходящи за клиента;
- ИП “Общинска банка” АД уведомява клиента, че предоставената информация е недостатъчна и не може да прецени дали сключване на сделка/сделки с финансови инструменти, инвестиционни продукти, оказване на инвестиционни услуги са подходящи за него.

Дата.....

Клиент.....

Подпис...../служител на Банката/

**Приложение № 4 към чл.23, ал.2 от
Политика на Общинска банка АД за
изпълнение на клиентски нареждания
при осъществяване на дейност като
инвестиционен посредник**

**Места за изпълнение на поръчки на клиенти, използвани от Общинска банка АД.
Лица, с които Общинска банка АД има споразумения за изпълнение на инвестиционни
услуги и дейности.**

I. Регулирани пазари за изпълнение на поръчки на клиенти

1. Българска фондова борса;

II. Лица, с които Общинска банка АД има споразумения за изпълнение на инвестиционни
услуги и дейности

Няма сключени споразумения;